

DJUPSKOLENS D-dag 2, andre skoleår: **torsdag 21.10.** kl. 10 – 16

Tema: **En lærer påvirker evigheten**

- om læring og læringsglede i og utenfor skolen

"Da er første D-dag historie, - ja, ei god ei ble det ☺. Se bilder og ord forrest på hjemmesida.

Det tror jeg bestemt vi kan notere etter D-dag 2 også. Guro Hansen Helskog blir for meg et nytt bekjentskap, men etter gode anbefalinger fra flere hold er jeg ikke det minste redd for utfallet. Nye navn vil bygge seg opp! Om Inge Eidsvåg har jeg bare én ting å si: har du ikke opplevd hans fengslende vesen og fortellerevne....? – så er sjansen her nå.

Og folkens: tenk over dagens tittel >> **en lærer påvirker evigheten**, - intet mindre!! Dette er en dag for den som skal være med å forme framtida. Intet mindre.

HC Medlien
uskolert rektor

Kl. 10.00 – 12.30

Guro Hansen Helskog tar jobben som tankebanefører bokstavelig, og gjennomfører rett og slett en filosofisk dialog med de som blir med på T-banturen. Ingen av oss kan vite hvordan det vil se ut på endestasjonen, men det vi kan vite på forhånd, er at vi vil se mye underveis. Vi ender garantert opp et sted som gir både utsikt og innsikt. Med påstanden om at "læreren påvirker evigheten" – hvor starter reisen....?

NB! Guro er vinner av **Gandhi-prisen 2008** for "dialog på tvers". Se hennes egen scholé på www.humanitext.no og bli opprømt ☺.

Kl. 13.30 – 16.00

Inge Eidsvåg er for mange selveste "skolemannen" med stor S. Uttallige bøker, artikler, kronikker, kåserier og foredrag gjennom en årrekke er signert denne språkets mester og menneskekjenner, - **mange** er viet temaet skole. Inge har selv bakgrunn som lærer fra grunnskole, gymnas og sist Nansenskolen. og vet godt hva han snakker om. Denne D-dagen i *U9verset* vil han være i sitt absolutte ess, - og temaet vil helt klart angå oss alle – ikke bare lærere.

Jeg sier bare: les teksten på neste side så forstår du hva jeg mener. Men husk bare: det skrevne ord er knapt halve opplevelsen –

Inge Eidsvåg **er** når han brenner.

Og innimellom får vi sang og musikk - -
- det blir en uvanlig fin dag i skolegården ☺.

D-dag 1 introdusert vi på Djupskolens egen **Humørhonning** – til stor glede for de reisende. Motto: "Let it bee – just fly & and catch!" ☺

Tankevekkere fra Inge Eidsvåg for neste Tankebanereise:

"Intet blir forstått, som ikke først er elsket."

Hver eneste dag kommer ca. 204 000 nye mennesker til verden. **De ankommer uten bagasje, språk, kultur, moral.** I løpet av noen få år skal de dannes for en dag å overta – som foreldre, lærere, bønder, politikere.

De nyankomne vet akkurat like mye om matematikk, relativitetsteorien eller genforskning som steinalderbarnet gjorde. Det vil si ingenting. Alt må læres.

Den ungarske komponisten Zoltán Kodály (1882-1967) ble en gang spurt om når barnets musikalske utvikling begynner. "Ni måneder før fødselen," svarte han, men tilføyde så: "Nei, forresten, den begynner ni måneder før morens fødsel."

Andre levende vesener fødes til det de er. De er programmerte på forhånd, og hvis de får lys og næring, vil de stort sett utvikle seg slik genene har bestemt. En kålplante blir en kål, et lam blir en sau.

Mennesker fødes til å bli. Det er andre mennesker som må prege oss. "Han spiller piano som det naturligste i verden," sier vi, når vi hører Leiv Ove Andsnes i aksjon. Tro meg: det finnes ikke noe mer "unaturlig" enn å spille slik Leiv Ove Andsnes gjør. Slik spiller man etter årelang øvelse. Hans kunst er kultur - ikke natur, selv om talentet selvfølgelig også spiller en rolle.

Alle kan lære. Og hvis læring handler om endringer av opplevelse og atferd, så er livslang læring en selvfølgelighet. Vi lærer teori og praksis, sosiale normer og moralske leveregler, fantasi og skaperkraft, interesse og motivasjon, selvoppfatning og selvrespekt - for å nevne noe.

Læring begynner som lek. Leken er forbindelseslinjen mellom barnets indre verden og den ytre virkelighet. Skjellene i fjæra blir kyr og sauer på en stor bondegård, bjørkepinnene som er bundet sammen er Kon Tiki i drift over Stillehavet. Lekende barn *er* - og de øver seg til å bli. I gledesfylt alvor. De utforsker, øver, mestrer. Og de trenger ingen ytre belønning. Leken er alltid sin egen belønning. Uten leken stopper livet.

Hva lærer barn når de leker? De lærer normer og regler: "Nå er det min tur, du begynte sist." De lærer roller: "I dag vil jeg være mamma." De lærer de gamle sangene: "Bro, bro, brille". De lærer gjensidighet og rettferdighet: "Elle, melle." De lærer gåter: "Hvem plukker den første blomsten om våren? Fingrene." De lærer språk og rim og rytme: "Dokka skal danse, klokka skal slå. Klokka skal stanse, dokka skal gå." De lærer innlevelse og medfølelse, der de ømt pleier den brune bamsen som har fått armen revet av.

All læring skaper en motstand i oss. Det viktigste middel til å bryte ned motstanden er *interessen*. Lærestoffet må tenne noe i oss, en indre glede som når vi greier å holde balansen på sykkelen for første gang, når vi skjønner noe som blir sagt på et fremmed språk, når vi greier å spille "Lisa gikk til skolen", når ligningen går opp. Hele veien: motivasjon, konsentrasjon, repetisjon. Det er læringens hellige tre-enighet.

Har du sett seksåringen komme til skolen første skoledag? Full av forventning og vitebegjær. Så går noen år, og vi møter kanskje igjen en giddeløs og uinteressert niende-klassing, som har trukket lua ned over ørene. Som en hjelm for å beskytte mot undervisningens ørkesløse svingslag. Noe har skjedd, som skulle være fysisk umulig. **Et allerede eksisterende stoff, også kalt lærelyst, er tilintetgjort. Eller - er det ikke det?** Har vi lærere bare glemt å gi næring til dette stoffet? Har vi glemt den innsikten som Augustin for 1600 år siden formulerte slik: "Intet blir forstått, som ikke første er elsket."

Philosophia – kjærlighet til kunnskap, kjærlighet til visdom – mon tro om ikke *det* er den største mangelen i skolen i dag?

Inge Eidsvåg